

СТАНОВИЩЕ

от дгн Димитър Георгиев Топлийски, професор – пенсионер.

Относно: Конкурс за академична длъжност „Професор“ по научна специалност 01.08.03. „Геоморфология и палеогеография“, в научна област 4. Природни науки, математика и информатика и професионално направление 4.4. Науки за Земята, обявен от СУ „Св. Климент Охридски“ в ДВ, бр. 100/15.12.2017 г. за нуждите на катедра Климатология, Хидрология и Геоморфология при ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски“ .

Становището е възложено на проф. дгн Димитър Топлийски на заседание на Научното жури (Протокол от 28.02.2018 г.), състава на което е утвърден, съгласно заповед на Ректора № РД 38-67/24.01.2018 г. и на основание Чл. 4 от ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за заемане на академичната длъжност „професор“ в СУ „Св. Климент Охридски“ – раздел V.

В конкурса като единствен кандидат участва доц. д-р Росица Кендерова, доцент в катедра „Климатология, хидрология и геоморфология“ към ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски“.

1. Състояние на документацията

Кандидатът е предоставил необходимите за конкурса документи, посочени в Правилника на Софийския университет.

С кандидата нямам общи публикации, което не ме поставя в ситуация „конфликт на интереси“.

Цялата процедура, както и представените документи за участие в конкурса са съобразени с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за приложение на закона (ППЗРАСРБ) и Правилника за условията и реда за

придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на СУ „Св. Климент Охридски“.

Представените документи на кандидата за участие в конкурса и процедурата за обявяване на конкурс за академичната длъжност „професор“ съответстват изцяло на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на СУ „Св. Климент Охридски“.

2.Общо описание на представените материали.

Доцент Кендерова е представила общ списък на своите публикации – 82 броя. В конкурса за професор участва с 56 заглавия. Последните са обособени в следните раздели:

1. Монографии (1 брой);
2. Участие в монографии (4 броя);
3. Публикации с IP фактор (4 броя);
4. Публикации в реферирани списания (18 броя);
5. Публикации в сборници от конференции в България (12 броя);
6. Публикации в сборници от конференции в чужбина (4 броя);
7. Разширени резюмета (8 броя);
8. Публикувани резюмета от конференции в чужбина (5 броя).

Кандидатът е самостоятелен автор на 6 броя статии, първи автор в 27 броя, включително и тези с IP фактор.

Обект на оценка са публикациите в разделите от 1 до 6.

Освен посочените публикации д-р Кендерова е съавтор на учебник за ВУЗ - “ Кватернерна палеогеография“.

3. Кратка характеристика на творческата дейност на кандидата.

Росица Кендерова е завършила СУ „Св. Климент Охридски“, Геолого-географски факултет, с квалификация географ, физико-географ, геоморфолог и картограф. От 1984 до 1988 г. е редовен докторант в Московския държавен университет, където защитава дисертация на тема: „Съвременна екзогенеза и морфолитогенеза във високопланинския пояс на Рила и Пирин“. От юли 1988 г. е назначена за асистент в катедра „Геоморфология и картография“ в СУ „Св. Климент Охридски“.

След хабилизацията си през 2002 г. води лекции в ГГФ, ИФ и ФНПП на Софийския университет. Във ГГФ на бакалавърско ниво в специалност география чете седем курса вкл. и задължителния «Обща геоморфология». В магистърската степен по геоморфология чете лекции в 5 курса. Чете лекции в магистърска степен археология и археометрия, както и в магистърска степен „Изменение на климата и управление на водите, за неспециалисти“.

Участвала е в съставянето на всички бакалавърски курсове в направление Геоморфология, както и на магистърската програма по геоморфология.

Справката за натовареността и от Учебен отдел показва че в последните 5 г. тя е над 670 часа. Ръководила е 12 магистърски тези, които са успешно защитени. Научен ръководител е на 4 –ма докторанти, от които двама са в период на обучение и 2 са защитили успешно докторските си проекти.

Има участия в 6 научни проекта към МОН, един към МОСВ и пет международни. Освен тях има участие като член и ръководител на 14 проекта към УФ „Научни изследвания“

4. Анализ на научните публикации.

В съдържателно отношение публикациите на доц. Кендерова показват, че с най-голяма тежест се отличават изследванията на екзогенните процеси. При една условна подялба на научното и творчество на първо място би се открила екзогенезата (вкл. процеси, форми и наслаги) в

различни части на страната: Пирин , Милевска планина, Кървав камък, Славянка, Родопи, долините на реките Струма, Марица, Тунджа и др. При екзогенезата се обръща специално внимание на изучаването на катастрофални природни явления – селевите потоци. Те са изследвани в района на Източните Родопи, Карловската и Казанлъшка котловини, Средна Струма.

На второ място – изследователските усилия на кандидатката са насочени към геоморфоложката среда в района на о. Ливингстън, Антарктика – опит за изследване на пълния комплекс от криогенни процеси и явления.

На трето място – това са разработките в сферата на палеогеоморфоложките изследвания във връзка с изучаването на природната среда в районите на редица археологически обекти.

5. Научни постижения и характер на приносите.

Доц. Кендерова има научни постижения в областта на регионалната геоморфология. Една част от тях кореспондират с характеризирането на екзогенните процеси, формите, които образуват и наслагите, които ги изграждат. В публикациите се коментират получени данни за скорост на някои процеси, напр. речна акумулация, склонова денудация, крийп. Хронологията е различна: от праисторията до последните 5-10 години. Специален интерес в дискуссионен ракурс представляват изследванията, свързани със сезоннозамръзващия слой неспоени наслагите във високопланинския релеф на страната.

Много подробно изследвани са наслагите, които изграждат различни форми: речни тераси, наносни конуси, склонови стъпала, изветрителни кори, езерни наслагите. Доц. Кендерова съчетава използваните морфометричен и седиментоложки анализи (гранулометричен, морфоскопски), което е в основата на генетическата характеристика. Данните от тези анализи , както и от поленовия и дифракционния анализи дават основание за

по-пълно характеризиране на различните генетични типове. Тези характеристики дават нова за геоморфологията и физическата география информация, с възможности за задълбочена интерпретация.

Извършените геоморфоложки изследвания на о. Ливингстън са единствените засега. Те са интересни и значими за българската страна, като същевременно са и сравними в международен план.

6. Цитирания.

Според официалната справка от Университетска библиотека цитираните в *Web of Science "Clarivate Analytics"* са 10 на 8 документа и 2 са индексирани като автор. В *Scopus ELZEVIER* - 3 индексирани документа като автор. В системата ProQuest Ebook Central – 4 цитирания; в JSTOR – 1 цитиране; в Cenyta and Eastern European Online Library цитиранията са 3. В системата Cite Seer X цитиранията са 4; в EBSCO индексирани публикации са 3, а в Springer Link – 1 индексиран документ. В Националната библиотека са отразени 15 публикации, в Университетската те са 16, в KVK каталог са 4, а във World Cat OCLC са 6 публикации.

По традиционния начин са установени 130 цитирания.

7. Критични бележки.

Намирам за недостатъчно обосновани методичната основа и изводите в интердисциплинарните публикации, свързани с ролята на климатичния фактор за протичането на екзогенните процеси. Съществуват очевидни пропуски от теоретично естество, което личи и при свързването на хидроложкия компонент с флувиалните процеси.

Препоръчвам на доц. Кендерова да работи върху ново издание на учебника по Обща геоморфология.

8. Лични впечатления.

Познавам добре доц. Кендерова и считам, че тя е изграден изследовател и авторитетен преподавател.

9. Заключение

Предвид положителната оценка на научната и преподавателската дейност, както и получените безспорни научни и приложни резултати ПРЕДЛАГАМ на почитаемото научно жури да присъди на доц. д-р Росица Кендерова академичната длъжност „Професор“ по научната специалност 01.08.03. „Геоморфология и палеогеография“, в научна област 4. Природни науки, математика и информатика и професионално направление 4.4. Науки за Земята.

16.4.2018 г.

Изготвил становището:

Проф. ДГН Д.Топлийски